

**Аналіз кадрового забезпечення закладів професійної
(професійно-технічної) освіти області у 2023-2024 навчальному році**
(Аналітична довідка)

На сьогоднішній день сфера професійної (професійно-технічної) освіти області має яскраві професійні особистості, які вміють грамотно вирішувати поставлені завдання, досягати значних результатів і забезпечувати надання якісних освітніх послуг на високому рівні. Однак, проблема підбору та збереження таких кадрів стоїть досить гостро.

Кадровий ресурс ЗП(ПТ)О області характеризується наступним чином: у 2023-2024 навчальному році в закладах професійної (професійно-технічної) освіти області мали працювати **1123,6** педагогічних працівників (згідно штатних розписів). Водночас, за даними з місць, фактична їх кількість станом на 01.10.2023 р. склала **936 таких** працівників, в т.ч.: **326** викладачів, **386** майстрів виробничого навчання, **224** – педпрацівників інших посад (керівний склад, методисти, працівники психологічних служб, соціальні педагоги, вихователі, керівники гуртків тощо).

Аналіз кадрового складу за віковими показниками свідчить що працівників передпенсійного та пенсійного віку у 2,5 разів більше, ніж педагогів-початківців. Співвідношення в особах складає 222 до 65.

Найбільш сприятлива ситуація щодо кадрового забезпечення у ПТУ №4 м. Бердичева, ДНЗ «ЦСО м. Житомира», ЦПТО м.Житомира, ДНЗ «ЦЛПОН м. Житомира», КПАЛ. Якісними характеристиками кадрового складу штатних працівників відзначаються ГВПУНТ, ЖПЛ, ДНЗ «НВВПУ», ДНЗ «ЦСО м.Житомира», ДНЗ «ЖВПТУ», ДНЗ «ЦЛПОН м. Житомира», ДНЗ «БВПУ», ЛПЛ. Тут відсоток фахівців з вищою фаховою освітою складає більше **60**.

Потреба в кваліфікованих кадрах, як і раніше, залишається у ГВПУНТ, ДНЗ «НВВПУ», ДНЗ «ЖВПТУ», ДНЗ «БВПТУ», ДНЗ «МПЛ», ЛПЛ. Аналіз вакантних посад показує, що у зазначених закладах професійної освіти області із 40 вакансій переважно більшість (35) складають посади майстрів виробничого навчання з професій: «Кухар», «Пекар», «Кравець», «Вишивальник», «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Слюсар з ремонту ДБМ та тракторів», «Монтажник з монтажу сталевих та залізобетонних конструкцій», «Пічник», «Тесляр», «Електрогазозварник», «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Слюсар-ремонтник», «Штукатур», а також посади викладачів з окремих предметів, старший майстер, соціальний педагог, вихователь.

Слід відмітити, що у багатьох закладах поява вакантних посад зумовлена мобілізацією та масовим виїздом українок за кордон, що спричинено збройною агресією російської федерації проти України. Внаслідок відсутності відповідних фахівців керівники закладів у встановленому порядку здійснюють перерозподіл педагогічного навантаження між іншими педагогами, які задіяні в освітньому процесі.

Якщо проаналізувати кадровий склад в гендерному аспекті, ми побачимо, що у системі П(ПТ)О області працює **65 % жінок**, і цей показник з кожним роком підвищується.

За результатами вивчення поданих матеріалів не виявлено суттєвих недоліків у порядку та термінах проведення чергової (позачергової) атестації педагогічних працівників. З урахуванням результатів останньої атестації на сьогодні у ЗП(ПТ)О області працюють 124 викладачі з кваліфікаційною категорією «спеціаліст», 64 – «спеціаліст другої категорії», 102 - «спеціаліст першої категорії», 275 - «спеціаліст вищої категорії», серед них – 153 мають педагогічне звання «старший викладач» та 76 – звання «викладач-методист», 175 майстрів виробничого навчання мають педагогічні звання «майстер виробничого навчання 1 категорії» (132) та «майстер виробничого навчання 2 категорії» (43). У порівнянні з минулим роком стало менше педпрацівників, які мають вищу кваліфікаційну категорію та педагогічні звання.

Виходячи з наведеного, можна зробити висновок, що в цілому ситуація з кадрами в ЗП(ПТ)О області у нинішньому навчальному році не проста і на сьогоднішній день одна з найбільш актуальних. В першу чергу турбує старіння кадрів, молодь неохоче йде працювати в державні заклади освіти. Негативними чинниками цього є низький рівень соціальних гарантій та неконкурентна заробітна плата педпрацівників ЗП(ПТ)О, надто скромний престиж професії педагога, недостатня мотивація до засвоєння та реалізації нових освітніх технологій. Всупереч зростанню потреб ринку праці у кваліфікованих кадрах спостерігається суттєве зменшення обсягів регіонального замовлення у закладах П(ПТ)О області. Окрім цього, негативний вплив на якісний склад педагогічних кадрів спричинений недостатньою увагою до якості підготовки майбутніх кадрів та формування кадрового резерву на керівні та педагогічні посади закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Вочевидь і на державному, і на місцевому рівні необхідно вжити організаційно-правові та соціально-економічні заходи, спрямовані на збереження та зміцнення кадрового потенціалу П(ПТ)О.

Підготувала: *Галина РОСПОТНЮК, методист НМК ПТО у Житомирській області*

